

Definitive abstract for paper presentation at the *coupDefouet* International Congress

Strand 6: Special Session: New Art Nouveau Experiences and Resources

La mirada urbana. Nous conceptes per abordar el Park Güell i Barcelona

Inserir plenament l'obra de Gaudí i la del Modernisme en el moment històric en què Barcelona, metròpoli industrial que s'estenia per l'Eixample de Cerdà i cap i casal d'una Catalunya renaixent, conquesta un nou lloc entre les capitals europees. Aquest és el repte que ha fet seu el MUHBA (Museu d'Història de Barcelona) a la Casa del Guarda del Park Güell, en el marc de la seva aportació al nou sistema de visites que es prepara per al nucli monumental del Park.

En la ponència s'esbossarà el marc conceptual que vertebra el projecte, que s'ha substanciat en diferents formats, des d'impresos i itineraris a un complet desenvolupament tecnològic de museologia virtual, elaborat conjuntament amb el Laboratori de Modelització Virtual de la Ciutat (Universitat Politècnica de Catalunya). Tot plegat, amb l'objectiu que la Casa del Guarda sigui un node d'innovació en la mirada urbana, un punt de partida per recórrer parc i ciutat situant l'obra de Gaudí i del Modernisme dins l'ànsia de representació urbana que feia tan creativa Barcelona a l'alba del segle XX. Amb l'objectiu, alhora, de propiciar la comparació amb d'altres ciutats europees, en especial les que en aquell moment històric eren, com Barcelona o Riga, grans capitals emergents.

Es tracta, en suma, de passar d'una visió molt dependent de la valoració d'un arquitecte genial i de conceptes d'estil a una visió d'història urbana més comprensiva, que permeti noves lectures de la Ruta europea del modernisme en un temps en què el continent s'interroga de nou sobre els seus trets d'identitat.

Curriculum Vitae

Joan Roca

Joan Roca i Albert (Girona, 1958) és geògraf urbanista de formació i s'ha dedicat, des de la investigació i des de la docència, al camp de la història urbana. Ha estat professor a l'ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona i a l'Institut Barri Besòs. Ha estat professor col·laborador de la Hochschule für Gestaltung und Kunst de Zuric, del Seminari d'Història de Barcelona (Arxiu Històric de la Ciutat) i del Programa d'Estudis Independents del MACBA. Ha editat la sèrie *Model Barcelona* (1999-2006) i ha coordinat diversos projectes de recerca sobre el patrimoni industrial i sobre la representació de la ciutat. Ha dirigit Aula Barcelona (Universitat de Barcelona) i el Projecte Majories Urbanes 1900-2025 (Fundació Antoni Tàpies, 2006-2007). Des de 2007 és director del MUHBA (Museu d'Història de Barcelona).

Coautor de *El futur de les Perifèries urbanes*, 1994 (Premi Ciutat de Barcelona) i de *l'Estudi patrimonial del recinte industrial de Can Ricart*, 2007 (Premi Bonaplata) i coordinador de "La formació del cinturó industrial de Barcelona", "Expansió urbana i Planejament a Barcelona", "El municipi de Barcelona i els combats pel govern de la ciutat" i "L'articulació social de la Barcelona contemporània" (1995-1997).

Entre els seus escrits recents destaquen "L'arribada de l'electricitat pirinenca i les decisions territorials a Barcelona l'any 1914" (2001); «La dictadura edilícia de Cambó. Dels projectes de 1905 a les decisions de 1914» i «Le front de mer de Barcelone. Chronique d'une transformation» (2002); «L'atracció de Barcelona, migracions del segle XX» (2003); «Ha estat mai Barcelona una gran ciutat industrial?» i «L'itinerari com a forma artística» (2004); "Un país en cerca de retrats" (2006), "Imatges metropolitanas de la nova Barcelona" (2007, coautor), «Miejsce Barcelony w cywilizacji europejskiej (Barcelona en la civilització europea)» i «La ròtula metropolitana del Besòs. Una llarga història» (2008), "El Museu d'Història de Barcelona, portal de la ciutat" i "Els tres cicles metropolitans de Barcelona" (2009); "Urban Inclusion and Public Space: Challenges in Transforming Barcelona", "Intervenció arqueològica, discurs històric i monumentalització a Barcelona" (2010), "Els riscos de la nova dimensió urbana" i "Aigua, poder i ciutat. De la història al patrimoni" (2011), "Barcelona a la dècada de 1950. Reconstruir el futur" i "Estratègies d'inserció i interconnexió de Barcelona com a metròpoli moderna" (2012).